

Het gezin van de Kerkhoff vertrekt naar Amerika

Inhoudsopgave

Het gezin van de Kerkhoff vertrekt naar Amerika.....	1
31 december 1881 als onderwijzer benoemd J. van de Kerkhoff	1
28 mei 1885 Franciscus Marianus VANDEKERKHOFF	1
24 februari 1886 Zestien ingezetenen der gemeente Helden, ...	1
22 maart 1898 Sparen op school. Helenaveen.	1
4 april 1898 Onderwijzer.....	2
1 mei 1905 Toon Mertens - een oudere broer van Cecilia Mertens, ...	2
19 juli 1913 onafhankelijkfeesten.....	2
14 februari 1920 Het gezin van de Kerkhoff	3
22 januari 1921 Het gezin van de Kerkhoff vraagt (voor de tweede keer)	3
1 januari 1922 De familieleden zijn.....	3
Het manifest.....	4
1 september 1923 De Zuidwillemsvaart [dagblad voor Helmond en omgeving]	6
1 september 1923 Reis naar Amerika.....	6
3 september 1923 Reis naar Amerika.....	7
4 september 1923 Reis naar Amerika.....	8
5 september 1923 Reis naar Amerika.....	11
17 november 1923 Een brief uit Amerika.....	12
27 november 1923 Een brief uit Amerika.....	13
13 mei 1939 Uit 't land van den aardappelkever.....	15
familieleden van de Kerkhoff, beroep en adressen.....	17
Bekende gegevens van de familieleden van de Kerkhoff, ...	17

31 december 1881 als onderwijzer benoemd J. van de Kerkhoff

5

28 mei 1885 Franciscus Marianus **VANDEKERKHOFF**

was born on 28 May 1885 in Helenaveen, The Netherlands, in 1930 census he listed born in Holland. He married Johanna Godefrida **Smits** on 16 Aug 1914 in Helmond, Noord Brabant, The Netherlands.

10

In 1930 Franciscus' occupation was as a baker in own bakery at Tiffin, Seneca Co., Ohio. As of 1930, he was also known as Frank. He and Anna **VandeKerkhoff** appeared on the 1930 Federal Census of Tiffin, Seneca Co., Ohio, at 128 Main Street, enumerated 1930, own their home worth \$6,000. They have four children.

15

Johanna Godefrida **SMITS** was born circa 1894 in Holland.
Children of Franciscus Marianus **VandeKerkhoff** and Johanna Godefrida **Smits** were: Robert F **KERKHOFF** was born on 21 May 1919 in Wisconsin both parents born in Holland. He married Marcella Mary **Kuhn**, daughter of Henry Nicholas **Kuhn** and Mabel Alice **Blott**.

20

24 februari 1886 **Zestien ingezetenen der gemeente Helden,**

wonende op de gehuchten Grashoek, Spiesberg en Scharluit, hebben zich bij adres tot den minister van binnenl. zaken gewend, te kennen gevende, dat hunne kinderen gedurende de laatste 5 achtereenvolgende jaren verstoken zijn van onderwijs en dat die toestand nog steeds voortduurt. De afstand dier gehuchten van de dichtst bijzijnde openbare school te Helden bedraagt gemiddeld 5 kwartier. Van de openbare school te Helenaveen, gemeente Deurne, bedraagt de afstand gemiddeld slechts 25 minuten, en daar zouden hunne kinderen school kunnen gaan, doch worden zij niet toegelaten. 45 kinderen van den leeftijd van 6-12 jaar blijven op deze wijze van alle onderwijs verstoken. Adressanten herinneren dat de wet gebiedt "in elke gemeente wordt voldoende lager onderwijs gegeven in een voldoende aantal scholen," en zij verzoeken mitsdien dat aan de gemeente Helden vermeerdering van het getal openbare scholen zal worden bevolen, tenzij eene regeling tot toelating op de openbare school te Helenaveen, met de gemeente Deurne gesloten worde.

35

22 maart 1898 **Sparen op school. Helenaveen.**

Het hoofd der school alhier, de heer J. P. v. d. Kerkhoff, heeft sedert een tiental jaren aan zijne school een spaarbank verbonden. Het doel, dat hij zich met de oprichting voor oogen stelde, was voornamelijk de snoepzucht der kinderen tegen te gaan, de spaarzaamheid te bevorderen en door dit voorbeeld ook de ouderen aan te moedigen te sparen. Immers de verdiensten der plattelands bevolking alhier, zijn, dank der Maatschappij "Helenaveen" daar ter plaatse, niet gering te noemen. En in zijn streven om het sparen aan te kweeken, vindt het hoofd der school sedert een

40

drietal jaren de krachtige medewerking van [den Heer J. C. v. d. Blocquery] den directeur der maatschappij "Helenaveen". Deze schenkt namelijk aan iederen leerling der school, die gedurende ten minste 3 maanden geen enkele maal de school verzuimt, een bedrag van 50 cent, met bepaling, dat dit op de Rijks-Postspaarbank moet worden belegd.

Dank zij dezen vrijgevigigen maatregel, is het schoolverzuim in den laatsten tijd aanmerkelijk verminderd.

4 april 1898 **Onderwijzer**

De directeur zegt dat de onderwijzer van de Kerkhoff die vroeger wel eens een sociale rol gespeeld heeft, die schijnt te hervatten.

Een jongen, Weyer, zelf langzaam, had een brochure geschreven ?? die wat de ?? terug betrof nogal aardig was, daar voor het overige niets dan klachten en hiervoor des tegen waartegen er lopen z?gen van de vroegeren toestand. Het n? ? is dat deze jongen zijn brochure aan den directeur overhandigde op raad van den onderwijzer.

Eenige tijd later ontving de directeur van de directeur der P??bank een dankbetuiging dat hij het sparen op school zoo aanmoedigde, en hierom onderzoek een artikel op een onderscheiden dan a ? dergelijke zaak, hetgeen de directeur ? aangenaam en d?dr om door ? het werk moet gaan van dien gelden onderwijzer, niet begrijpen dat dit ? ? handelwijze te zijn en is.

Naderhand met het medegedeelte zegt de heer van Lanschot het ook ? prijzenswaardig te vinden dat de directeur het schoolbezoek en het sparen zoo aanmoedigt. Hij heeft nl. 050 aan ene jarigen beloofd die in een maand tijd zijn school niet verz?te, mits goed op de ?aan bank geplaatst met ? daar deze gratificatie t? men nogal lang lopen, ruim 100 gld in een jaar, een bewijs mag ? van hun goede werking. stelt de heer van Lanschot voor dat ? zaak voortaan van de Mij zal uitgaan dit is zeker uit belang hij heeft eene ontwikkelde bevolking te krijgen. dit voorstel wordt aangenomen.

31 december 1903 De nieuwe woning van het schoolhoofd te Helenaveen nadert haar voltooiing en zal weldra worden betrokken.

1 mei 1905 **Toon Mertens - een oudere broer van Cecilia Mertens,**

echtgenote van het latere hoofd der school - werkt enkele maanden in de school te Helenaveen onder het toenmalige hoofd der school van de Kerkhoff als hulponderwijzer. Hij woont in bij de familie van de Kerkhoff (mei tot december 1905).

29 april 1907 Helenaveen 29 apr 1907.

Overeenkomstig art. 24 2de lid der Wet betrekkelijk het begraven van lijken, de begraafplaatsen en de begrafenisrechten, hebben wij de eer U bij dezen kennis te geven, dat van onze bijzondere Begraafplaats alhier, kadastraal bekend als sectie H n 2337, geen gebruik meer wordt gemaakt.

Het kan wellicht voor de toekomst dienstig zijn hier nog bij te voegen:

1° dat, op bedoelde Begraafplaats, in den jare 1895, het laatste lijk begraven is,

2° dat het tegenwoordig Bestuur der R.K. Gemeente te Helenaveen, in de meening verkeerde, dat in gemeld jaar, door het toenmalig Bestuur der R.K. Gemeente te Helenaveen in overeenstemming met art 24 2de lid van genoemde Wet gehandeld was

3° dat aan ondergeteekenden, eerst voor korten tijd uit omstandigheden is gebleken, dat wij ons daarin vergist hebben, waarom wij, nu nog, bovenstaande kennisgeving doen toe komen aan UwEd,Achthb Collegie.

Het R.K. Kerkbestuur te Helenaveen

W. D. Kerssemakers pastoor

J. P. v/d Kerkhoff secr/penningm

Aan het Gemeentebestuur van Deurne c. a.

19 juli 1913 **onafhankelijkfeesten.**

Op verzoek van den directeur wordt door commissarissen f100 beschikbaar gesteld voor de feestviering bij gelegenheid van de herdenking der Neerlandsch onafhankelijkheid.

Als dan zal het hoofd der school als Prins Willem V aan wal stappen beschenen door illuminatie en vuurwerk. Ook eereboogen zullen worden opgericht en prijzen daarvoor worden uitgelooft.

17 mei 1919 **Nederlandsche landverhuizers.** De directeur van het informatiebureau van de Nederlandsche Vereeniging Landverhuizing deelt eenige gunstige beoordeelingen over landgenooten in den vreeemde mee. Uit kort geleden uit Amrika ontvangen brieven blijkt duidelijk, dat Nederlandsche boeren daar te lande zeer goed aangeschreven staan. [...]

110 Het departement van Agriculture and Labor van den staat North Dakota schrijft d.d. 4
April o. m. het onderstaande: "Er zijn reeds eenige Nederlandsche kolonies in onzen
Staat gevestigd, uwe langengooten hebben getoond werkzame en vooruitstrevende menschen
te zijn en rustige burgers. Het totaal aantal uwer landgenooten in North Dakota is
echter slechts klein en meerderen zouden dus welkom zijn, daar zij geacht worden
gewenschte en eerste-klasse-burgeses te zijn."

115 14 februari 1920 **Het gezin van de Kerkhoff**
doet een aanvraag voor paspoorten voor de V.S.A.
Aanvragers zijn: J.P., Marianna van Heesch, Anta Wilha, Anna Elisa, Als Sebs, Hendr.
Johs, Jos Als Ma

120 22 januari 1921 **Het gezin van de Kerkhoff vraagt (voor de tweede keer)**
paspoorten aan voor de Verenigde Staten; het betreft Johannes Peter, Marianna van
Heesch, Jozef Alfonsus Maria, Anna Elisabeth, Aloisius Sebastianus, Antonia
Willebrorda, Maria Magdalena Mathea, Antonius Cornelis Hyacint. Tevens Francis
125 Koppens uit Zeilberg op 25 januari.

16 oktober 1921 De notulen van de Raadvergadering van de gemeente Deurne melden
Ontslag eervol J.P. v.d. Kerkhoff (ruim 40 jaar onderwijs) m.i.v. 16 oktober 1921.

130 1 januari 1922 **De familieleden zijn**
Johannes Peter van de Kerkhoff, 11 december 1855
Marianne van Heesch, 16 januari 1862
en de kinderen:

Johannes Franciscus, 28 mei 1885
135 Petrus Antonius, 5 juli 1886-29 september 1888
Franciscus Marinus, 21 mei 1888
Petrus Antonius, 30 december 1889
Antonia Willebrorda, 7 november 1891
Anna Elisabeth, 19 februari 1894
140 Herman Joseph, 22 maart 1895
Aloisius Sebastianus, 7 maart 1896
Hendricus Johannes, 17 maart 1897
Alphonsus Maria Wilhelmus, 6 september 1898-3 februari 1901
Maria Magdalena Mathea, 20 september 1899
145 Lucas Rosarius, 19 oktober 1900-26 november 1900
Alphonsus Maria Isodorus, 4 april 1902-6 mei 1902
Jozef Alfonsus Maria, 18 maart 1903
Antonius Cornelis Hyacint, 11 september 1904
Stefanus Medardus Donatus, 8 juni 1906
150 Er zijn dus 16 kinderen geboren, van wie er in 1907 nog 12 in leven waren.

Inleiding

Medio februari 1922 volgt Leo Theelen - met zijn echtgenote Cecilia Mertens die ook
in het onderwijs heeft gezeten - de heer van de Kerkhoff op als hoofd der school in
155 Helenaveen en betreft rond 16 februari 1922 het "schoolhuis". Johannes Petrus van de
Kerkhoff - bijgenaamd Hannes van Kokeren - is met pensioen gegaan, hij woont tot dan
toe in het schoolhuis in Helenaveen en moet plaats maken voor zijn pas getrouwde
opvolger en echtgenote. Hij is dan 65 jaar oud en woont met zijn echtgenote Marianna
van Heesch en nog enkelen van hun kinderen gedurende ongeveer anderhalf jaar in
160 Helmond. Daar naartoe is hij vanuit Helenaveen/Deurne op 17 oktober 1921 verhuisd,
maar dan onder de naam van de Kerkhof. Naast zijn vrouw verhuisden mee (o.a.)
Aloisius Sebastianus, Antonius Cornelis Hyacint. In de zomer van 1923 verhuist hij
met zijn echtgenote naar Tiffin, Ohio waar al enkele andere kinderen wonen. Zij nemen
dus waarschijnlijk nog 4 kinderen mee, zodat dan praktisch het gehele gezin in de
165 Verenigde Staten woont. Voor zover na te gaan is één dochter in Nederland blijven
wonen. Vader en moeder gaan op 216 Coast te Tiffin wonen, zoon Johannes Franciscus
woont dan al op 49 West Perry Street.
In werkelijkheid waren de landverhuizingen van de verschillende familieleden veel
grilliger: eind april 1910 verhuizen Johannes Franciscus en Petrus Antonius naar New
170 Rockford, Noord Dakota. Ze gaan hier naar een oom - Lo van Lith -, ieder met \$12 op
zak. Als beroep zijn beiden "clerk".
Johannes Franciscus gaat enkele jaren later weer terug naar Nederland en op 1
september 1914 arriveren er meerdere kinderen tegelijk vanuit Helman (=Helmond) en
Deurne: Anna [Elisabeth] die als getrouwd wordt opgegeven, de naam van haar man is

Naspeuringen van Paul Theelen: familie van de Kerkhoff te Helenaveen

175 onbekend; Franciscus Marinus; Herman Joseph; Johannes Franciscus dus voor de tweede
 keer, hij is dan 2 weken daarvoor in Nederland getrouwd met Johanna Godefrida Smits.
 Petrus Antonius woont slechts 4 jaar in New Rockford. In 1914 gaat hij terug naar
 Nederland en trouwt later met Engelina C.M. Rijs.
 Dan volgen dus de ouders met enkele volwassen kinderen in 1923, maar daarbij blijft
 180 het niet: op 27 september 1924 arriveren in New York zoon Petrus Antonius (wederom)
 en zijn vrouw Engelina met hun twee kleine kinderen en de 71-jarige tante van hem,
 Cornelia van Heesch. Cornelia had \$3000 en haar neef en vrouw \$1000 bij zich.
 Kortom: in 4 golven tussen 1910 en 1924 verhuizen praktisch alle leden met
 185 aangetrouwde personen vanuit Nederland naar de Verenigde Staten.

Het manifest

De passagiers worden op lijsten genoteerd per schip en aanlegdatum, een zogenaamd
 "manifest":

**LIST OR MANIFEST OF ALIEN PASSENGERS FOR THE UNITED STATES IMMIGRATION OFFICER AT THE
 190 PORT OF ARRIVAL**

Required by the regulations of the Secretary of Commerce and Labor of the United
 States, under Act of Congress approved February 20, 1907, to be delivered to the
 United States Immigration Officer by the Commanding Officer of any vessel having such
 195 passengers on board upon arrival at a port in the United States.

*S. S. Noordam sailing from Rotterdam, 30 APR 1910 Arriving at Port of New-York, MAY
 9 - 1910*

10 van de Kerkhoff Johannes Fr. 24 m s clerk yes yes Holland
 200 Dutch Holland Amsterdam Helenaveen. N.B. N.D New Rockford
 no self more yes \$ 12 uncle: Mr Lo. van Lith New-Rockford N.D. 5
 9 fair blond blue none Holland Helenaveen
 11 van de Kerkhoff Petrus Ant. 20 m s clerk yes yes Holland
 205 Dutch Holland Amsterdam Helenaveen. N.B. N.D New Rockford
 no self more yes \$ 12 5 4½
 fair brown brown none Holland Helenaveen

*S. S. Rijndam sailing from Rotterdam, Aug 22nd, 1914 Arriving at Port of New-York,
 210 SEP 1, 1914*

21 vd Kerkhoff Franciscus 26 m m none/baker yes yes Holland Dutch
 Holland Helmond father: J.P. vd Kerkhof ND New Rockford
 243499A 2/3/? 8-17 1923 11-22-'39 Deurne,
 215 Holland
 no self more no \$ 500 brother: vanderKerkhoff NewRockford, ND 5 7
 brown brown Holland Helenaveen
 22 vd Kerkhoff Anna 20 f m housewife yes yes Holland Dutch
 Holland Helmond father in law: ND New Rockford
 no husband 5 4 brown brown
 220 Holland Helmond
 23 vd Kerkhoff Johannes 29 m s farmlab yes yes Holland Dutch
 Holland Deurne father: J.P. vd Kerkhof ND New Rockford
 no self more yes \$ 100 19 10/14 g? home: New Rockford 5 8
 blond blue Holland Helenaveen
 225 24 vd Kerkhoff Herman 19 m s none/farmer yes yes Holland Dutch
 Holland Deurne Deurne, Holland ND New Rockford
 no self \$ 60 no 5 7 blond blue
 Holland Helenaveen

230 *S. S. Nieuw Amsterdam, Passengers sailing from Rotterdam, [June 18, 1923] Arriving
 at Port of New York, N. Y. [July 1, 1923]*
 [Helaas: de namen van de passagiers Johannes Peter van de Kerkhoff, zijn vrouw en
 meereizende kinderen heb ik (nog) niet kunnen vinden!]

235 *S. S. Veendam, Passengers sailing from Rotterdam, SEPTEMBER 17th, 1924 Arriving at
 Port of New York, N. Y. SEPTEMBER 27th, 1924*

21 van Heesch Cornelia 71 f s Warmenhuizen
 240 yes self more no 3000.- broth.i.l.:J.P. van de Kerkhoff
 Appe Amsterdam

Naspeuringen van Paul Theelen: familie van de Kerkhoff te Helenaveen

216 Coest Tiffin Ohio

22 van den Kerkhoff Petrus A. 34 m m clerk Schoten
 Deu Amsterdam
 yes self more yes 1000.- yes 1910-1914 brother:J.F.van den Kerkhoff
 245 New Rockford N.D. 49 West Perry Str.Tiffin Ohio
 23 van den Kerkhoff Engelina C.M. 35 f m housew. Schoten He
 Amsterdam
 yes husband no Broth.i.l.: idem
 24 van den Kerkhoff Maria A.E. 3 f s none Schoten
 250 Sch Amsterdam
 yes father no uncle:
 25 van den Kerkhoff Johanna J. 1 f s none Schoten
 Sch Amsterdam
 yes father no uncle:

255

18 juni 1923 **Vereenigde Staten.**

260 Een van de belangrijkste zaken, waarmee het Congres zich zal hebben bezig te houden, wanneer het weer bijeen komt, is de immigratiewet. President Harding heeft reeds verklaard, dat er drastische stappen moeten worden genomen om de grenzen te bewaken en te verijdelen dat - zooals thans geschiedt - duizenden personen per maand clandestien en zonder behoorlijke papieren de Ver. Staten binnenkomen. Dit binnensmokkelen van ongeoorloofde immigranten is een georganiseerd bedrijf en president Harding acht het absoluut noodzakelijk, dat de lieden, die deze wetsovertreding in het groot hebben georganiseerd, stevig worden aangepakt en zwaar gestraft.

270 18 juni 1923 President Harding vertrekt Woensdag op zijn politieke vacantiereis naar Alaska, op welke reis hij door mevr. Harding wordt vergezeld. [...] en daarna te Seattle 27 Juli, San Francisco 31 Juli, Los Angeles 1 Augustus en San Diego op 4 Augustus. Dit moge dan naar Amerikaansche begrippen een vacantiereis zijn, - vele niet-Amerikanen zouden het heel anders betitelen.

275 20 juni 1923 **ROTTERDAM.** Het stoomschip Nieuw-Amsterdam, van dezelfde maatschappij [d.i. Holland-Amerika-lijn.], is vannacht van hier naar New York, via Boulogne sur Mer en Southampton vertrokken. Het vervoert op deze reis 110 passagiers 1ste klasse, 581 2de klasse en 425 passagiers 3de klasse.

280 2 juli 1923 **De landverhuizers in Amerika.**

New-York. 2 Juli. (Reuter.). De 2047 tusschendekspassagiers, die gisteren per stoomschi Nieuw-Amsterdam en andere schepen aankwamen, zijn meerendeels toegelaten, daar er alsnog geen sprake van is, dat de volle quota zijn bereikt, ofschoon dit voor kleine naties wel binnen een paar dagen te wachten is. De keuring van de emigranten liep rustig af.

285

3 juli 1923 [NRC van 3 juli 1923: Het betrof toelatingen op Ellis-eiland.]

290 4 juli 1923 **Vereenigde Staten.**

Het is thans met de immigratie in de Ver. Staten een ongelooflijke herrie. Met 1 Juli waren de poorten van de Ver. Staten weer ontsloten voor nieuwe stroomen landverhuizers, hetgeen zou duren tot de quota voor de maand vol zouden zijn. Dat was op 3 Juli al het geval voor zeven naties. Bovendien werd op 4 Juli de aankomst verwacht van nog vier duizend nieuwe immigranten op Ellis-eiland. Het is n.l. tusschen de schepen, die landverhuizers aanbrengen, een wedstrijd om met hun vracht binnen te zijn, vóór het desbetreffende quotum vol is.

295

Thans is op Ellis-eiland een menschenophooping en een volte, zooals in de geschiedenis nog nooit beleefd is. Alleen reeds op 1 Juli waren in de verschillende immigratiestations in de Unie 16,000 landverhuizers gearriveerd. De douane immigratie-beambten hebben het razend druk en zijn oververmoeid.

300

26 juli 1923 [betrft het Ellis Island...] Vroeger was ook het aantal inkomelingen vrijwel het heele jaar door gelijk. Nu is de groote beperking gekomen, die slechts een bepaald aantal landverhuizers uit ieder land toelaat, en is dientengevolge in 't begin van elk jaar een gedrang van belang. Het jaar loopt van 1 Juli tot 30 Juni, en de nieuwe commissaris is dus wel net den ongunstigen tijd zijn werk begonnen. De nieuwe wet zegt ook nog, dat in een maand nooit meer dan 20 pct. van het voor het

305

jaar vastgestelde aantal personen binnen komen mag. [...] De laatste dagen van Juni lagen er al schepen volgepropt met tusschendekpassagiers in de haven van New York te wachten om bij het aanbreken van het nieuwe jaar direct de kans waar te nemen en hun last op Ellis Island leeg te schudden. [...]

1 september 1923 **De Zuidwillemsvaart [dagblad voor Helmond en omgeving]**
[uit: De Zuidwillemsvaart, dagblad voor Helmond en omgeving. Zo exact mogelijk overgenomen door Paul Theelen, Eindhoven.]
[Inleiding: Medio februari 1922 volgt Leo Theelen en zijn echtgenote Cecilia Mertens - die ook in het onderwijs heeft gezeten - de heer van de Kerkhoff op als Hoofd der School in Helenaveen. Het echtpaar van de Kerkhoff gaat met pensioen en woont dan ongeveer een jaar in Helmond. In de zomer van 1923 verhuist hij met zijn echtgenote naar Tiffin, Ohio waar al enkele van zijn kinderen wonen. Zij nemen nog 4 kinderen mee, zodat praktisch het gehele gezin in de Verenigde Staten woont. In de volgende 6 krantenartikelen maakt hij melding van zijn impressies en belevenissen. J. P. van de Kerkhoff is afkomstig van Tongelre, nu een stadsdeel van Eindhoven. Zijn vader was rond 1875 daar burgemeester.
In een apart artikel worden gegevens gepresenteerd met de mogelijke redenen van een drastische stap als emigratie op hoge leeftijd.
Het artikel vermeldt het vertrek vanaf het station in Helmond op 18 juni 1923, de aankomst in New-York rond 1 juli en de eerste maand van zijn verblijf in Tiffin, Ohio rond 3 augustus.
Op basis van deze 6 krantenartikelen is op 24 juni 2006 een artikel verschenen in het Eindhovens Dagblad over deze emigratie.]

1 september 1923 **Reis naar Amerika**
van den Heer J. P. van de Kerkhoff en familie, oud hoofd der school te Helenaveen. Tiffin, Augustus 1923.
Iets meer dan een maand zit ik nu in het land van den dollar, en ik mag er wel bijvoegen in 't land van den auto.
Er heerscht hier nog een warmte, nooit gekend, nooit ondervonden. Die beneemt je nu en dan de lust tot schrijven. Dag aan dag een bijna tropische warmte van 27-31° C. binnen; doch geregeld; dat scheelt veel met Holland, dat land met veranderlijk klimaat. Ik lees, dat ook in 't lieve vaderland na een lange periode van guur, koud, kil wintersch weer een tijd is gevolgd van ondragelijke hitte, en als gevolg daarvan veel zieken en doden.
Neen, 't is hier geregeld warm. Op het oogenblik (9 uur v.m., bij u 3 uur n.m., want ik woon 90° = 1800 uur westelijker, dat is juist 1/6 van een etmaal of 6 uur later) regent het, en het zal het den ganschen dag wel doen wellicht. En toch zit ik op onze veranda buiten te schrijven, met jas en vest uit, 't bovenlijf met niets anders bedekt dan met hemd en dun Engelsch hemd. Wij hebben hier een landklimaat: in den zomer als regel warm; 's winters erg koud. Doch nog eens: regelmatig.
Ik zeg: 't regent. 't Schijnt, dat de natuur treurt over den dood van president Harding, gisterenavond half 8 te San Francisco gestorven. Hij was daar bij zijn familie op zijn terugreis van Alaska. Hij is de eerste president van de Ver. Staten, die dat verre land in het N.W. een bezoek heeft gebracht. Te half 12 vannacht kwam hier de tijding aan, en tot pl.m. 2 uur heeft de klok geluid. We wisten niet, wat we hoorden, stonden op en dachten, dat er hier of daar brand was. Doch 't duurde zoo lang. We begaven ons weer ter ruste. In den vroege morgen lagen aan alle huizen extra nummers van de courant, meldende den dood van den president. Hij is een zoon van een farmer in onzen staat Ohio en nog maar 58 jaar oud.
Laat ik nu een beginnen met het begin van onze reis. Wat een belangstelling in den morgen van den 18en Juni op het perron van het station te Helmond. Wie had dat kunnen denken: we woonden daar nog zoo kort! Voor velen, ja voor allen viel het scheiden zwaar. Ik was werkelijk blij dat we goed en wel in den trein zaten. Aan wuiven kwam geen eind, onderweg nog hier en daar en 't laatst in Tongelre door mijne familie.
De eerste stap was gezet. In Rotterdam moesten we gekeurd worden, wat goed van stapel liep, hoewel het lang duurde eer onze beurt kwam. We hebben daar gewacht met het grootste geduld tot half 3 n.m. Des anderendaags 's avonds had de inscheping plaats. We namen ook daar weer afscheid van hen, die ons uitgeleide deden en gingen bezit nemen van de voor ons bestemde hutten: één voor 3 vrouwelijke en één voor 3 mann. personen. Die hutten zijn prachtig en met het meeste comfort ingericht. 't Overige van de boot - de. verschillende zalen, kantoren. gangen enz. alles even netjes, luxieus en zeer zindelijk.
't Is een lust zulk een boot eens te bezichtigen: Alles: tafels, stoelen, piano,

lessenaars, waschtafels, bedden, enz. zijn vastgeschroefd. De dekstoelen uitgezonderd.

375 Er zijn drie dekken: 't grootste is het promenadedek, 't tweede het passagiersdek, dat rondom kan worden afgemaakt met zeil en 'thoogste, het mooiste om 't vergezicht en ook het gezondste - het sloependek. Op deze twee laatste staan banken en dekstoelen. Reeds den eersten dag namen we dit in oogenschouw. We gingen vroeg ter kooi, want 's morgens te half zes wilden we getuigen zijn van de afvaart.

380 't Was koud en nevelig, toen we langzaam aan Rotterdam zagen verdwijnen. Twee en een half uur later lieten we den Hoek van Holland achter ons. Juist ging de bel voor het ontbijt. En toen dat afgeloopt was, zagen we niets meer van de vaderlandsche kust. Toch hoorden we hier en daar neuriën: "Vaarwel mijn dierbaar vaderland", niet hard, want het waren allemaal vreemden onder mekaar. Nu

385 begon de tijd om kennis te maken, doch daarover straks. Eenige uren daarna werden we ter weerszijden in de wazige verte kusten gewaar: links de Belgische, rechts de Engelsche kust. We stoomden het Nauw van Calais door en voeren op Boulogne sur mer aan om passagiers op te nemen en de mail te wisselen en na een paar uur keerde de boot het Kanaal in, den steven gericht naar Southampton om daar hetzelfde te doen.

390 In den vroegen morgen, 't zal 5 uur geweest zijn, werd ik wakker, ik keek eens door de patrijspoort - we hadden gelukkig buitenhutten - en ik zag een groene kust. ik als de bliksem het bed uit en 10 min. later stond ik op het dek. Er waren er mij al voor geweest. Dezen zeiden: "daar is de kust van 't vasteland, aan de andere zij de prachtige kust van het wonderschoone eiland Wight. Wat miste ik nu mijn binocle, die

395 de eerste partij van ons had meegenomen. 't Duurde weer eenige uren dat de boot onder stoom ging. En nu zou het doorgaan, dag en nacht, 10 dagen lang, voor we stil kwamen te liggen. We voeren niet ver van de Engelsche kust, Plymouth voorbij, den beroemden vuurtoren van Endystone, wiens bliksemschicht uren ver over zee schiet en dat we nog zagen, toen we zoowat tegen tegenover de Scilly=eilanden zullen zijn geweest. Nu voortaan niets dan zee en lucht, lucht en water. Eenige afwisseling boden ons nu en dan, reeds in het Kanaal, de uit zee elkaar naspringende bruinvisschen, evenals de krijgertjes=spelende schooljongens. 't Waren reuzenexemplaren. En dan was de boot omringd, nog een paar dagen den Oceaan in, door een 2 á 300 groote troep meeuwen, in

405 2 soorten, die in groote vluchten op zee neerstreken. Wordt vervolgd.

3 september 1923 Reis naar Amerika

410 van den Heer J. P. van de Kerkhoff en familie, oud hoofd der school te Helenaveen. II 't Was recht gezellig op de boot. Op de eerste plaats 't genot van heerlijke muziek door een strijkje van de boot en verder van tal van dilettanten: zang, piano, violen, violoncel, cithers enz. ieder op zijn manier. Er waren kunstenaars onder. Op de tweede plaats de conversatie. Ik maakte kennis met tal van lieden van allerlei stand, van ouderdom, van sekse, van ondervindingrijke en bevaren mannen en van nuchtere Hannessen op 't gebied van zeevaart.

415 Een goede 200 personen uit het Noorden - de taal verraadde hen - uit verschillende provinciën, een 25-tal Brabanders, enkele Franschen, maar vooral Polen, Bessarabiërs, Roemenen, Hongaren, Zwitsers, Duitschers, zelfs een paar uit Palestina, samen p.m. 420 600 personen 2e klas en dan nog ruim 100 1e en 700 derde klassers. Een aardig dorpje gezamenlijk. En dan die talen, 't was voor ons een voorproef, van wat ons te wachten stond. Er waren onder onze 2e klas medepassagiers tal van nette, beschaafde menschen, doch ook minder fatsoenlijke, vooral een groote troep Groninger jonge boeren, wat te hooren was aan de ordinaire straatliedjes, die zij tot ergernis van de menigte

425 uitbulkten, als een troep dronkenmans op Zondagavond. Ik kan allen niet noemen met wien ik kennis aanknoopte: enkele huisgezinnen uit Uden en Oss, een jonge man, bekeerling en molenaar uit Zevenaar, een paar burgers uit Utrecht, uit Tiel, den Haag, Schiedam enz. Een jonge man van 28 jaar leerde ik kennen. Wat die man me op een laten stillen avond op het passagiersdek samen rustend in een dekstoel van zijn leven

430 vertelde, was verbazingwekkend. Daar zou hij een boek van kunnen schrijven. Van zijn 13e jaar af had hij rondgezworven, dan hier, dan daar 't meest op zee, op een zeilschip, op booten, 4 jaar was hij gemobiliseerd geweest, in alles de onverschilligheid zelve. Toch ging hij nu en dan naar zijn moeder bij wie een meisje diende, jaren reeds, oppassend en goed van karakter. Deze stal zijn hart; hij

435 beloofde haar een nieuw leven te zullen beginnen, zich een fatsoenlijke positie trachten te veroveren in Amerika om dan later te trouwen. En toen hij dat zijn moeder vertelde, voegde deze hem toe: "Mijn jongen, dat is nu de eerste verstandige daad, die ik van je gehoord heb". Er was een man op de boot van Russische afkomst; een

440 mensjiwiek, (witte leger) die in den Kaukasus gestreden had tegen de Belsjewiki, hij sprak 12 talen, ook vloeiend Hollandsch, in welke taal hij op een avond in de eetzaal een kort resumé heeft gegeven van zijn leven en ondervinding. Hij had moeten vluchten en hij was beroofd van een groot deel van zijn vermogen nl. 30 millioen roebel (nom. waarde van vroeger). In de nabijheid van de zitplaats van de Udensche menschen zat eenige dagen reeds een jong paar, donker van haar, een Oostersch type, in onze oogen 445 een der vele Joodsche personen. De jonge man zat voortdurend te lezen in een boekje met Hebreeuwsche of Arabische letters. Dat versterkte mij in mijne meening, dat ze van de natie waren. Op een keer zocht een der Udensche vrouwen iets in haar "tes" en haalde daaruit o. a. een rozekrans. Nauwelijks zag de jonge man dat ook en wijzende op zijn borst sprak hij iets van Bethlehem, Katholiek. Verschillende religieuze 450 prentjes liet hij zien en van die kleine, draaiende etui's met heiligenbeeldjes, maar niet een woord verstond men wederzijds - alleen de paternostertaal! Sinds dien tijd was er licht gekomen op die donkere gezichten. Steeds lachen en knikken, als ze ons ontmoetten. Ziedaar eenige opmerkenwaardige ontmoetingen. De meesten brachten den tijd door op de dekken. Als 't niet te koud was en dat was jammer genoeg, 455 meestentijds, wat was 't dan gezellig, die groote menigte, wandelende, zittende, staande bijna niemand eenzellig. Velen ook kortten zich den tijd in de rookkamer, waar ook snaps en bier heel duur te krijgen was, met kaarten, dammen, schaken en andere spelen, die ik niet kende. En daartegenover in de dames-salon met handwerken. Op een der dekken werd een aardig spel gespeeld met 8 schijven van 1 d.M. middellijn, 460 die geschoven moesten worden in vakken, waarin de cijfers van 1-10 stonden, met stokken onder aan in een driehoek uitlopende, 't werd genoemd: "shiffsbaord". Jammer, dat die pret voor sommigen vergald wordt door 't spook, dat voor velen reeds vóór men aan boord gaat, in de verbeelding opdoemt, nl. de zeeziekte. Op den Oceaan, al is er geen sterke wind, komt meer golving. De boot gaat op en neer, zeker als er 465 weinig balast onder in is als de onze. Men krijgt dan een duizelig, akelig gevoel in het hoofd, 't eten wil niet zakken, men kan geen rust vinden, nergens! Alles is te veel, totdat het oogenblik komt, dat de maag in opstand verkeert, en op revolutionaire manier de boel 't onderste boven gooit; m.a.w. men gaat aan 't braken en spuwen. Velen nemen of liever hebben den tijd niet eens om naar de verschansing te 470 ijlen, als 't noodlottig en toch verlossend moment er is, om daaroverheen de vischjes te voeren, maar gooien den inhoud hunner maag zoo maar op het dek voor je voeten op op iemands body, als je niet gauw op zij springt. Behalve mijn vrouw hebben we met z'n vijven kennis gemaakt met dat spook, de een meer 475 de ander minder, mijn persoon een dag of drie van de elf. Er waren er, die bijna de geheele reis ervan overstuur waren en er dikwijls niets om gaven, zeiden ze, als men hem of haar overboord had gegooid. Liederen van ervaring zeiden, dat we een kalme reis hadden. Dan moest je eens wat zien bij storm, als je bij het diner geen soep kunt eten en ieder zich moest vasthouden aan al wat vast is, verhaalden ze. in den 480 Golfstroom was 't akelig: warm water, kille lucht. Door de condensatie een dag en nacht dikke mist. Elke minuut hoorde men 't doordringende en toch sonore geluid van den misthoorn. Tot nu toe hadden we de Hollandsche koude meegenomen. Overjas, wie er nog een had, bont en sjaal moesten steeds dienst doen. Na den Golfstroom kwam ons de Amerikaansche warmte tegen. Weg winterkleeren en voor den dag met de luchtige zomerkleedjes, dames! 't Leek een tooverspel zoo'n verandering. Een geheel andere 485 geest kwam er onder de menigte. Wat een mooie liederen zingen die Zwitsers onder begeleiding van een kunstvollen harmonicaspeler. Wat een capriolen maakt daar die Hongaar onder het zingen van een eigenaardig lied. Wat schoolt daar een massa jongelui samen onder wassende lachbuien. Daar zijn ze aan 't k...ntje klappen! Nooit gezien? Verschillende Bachusdienaren 490 trachten den laatsten voorraad alcoholische drank op te ruimen en over te brengen in hun dorstige(?) kelen, want in Amerika mag niets worden ingevoerd, zelfs niet verzegeld. Vrouwen giechelen nog meer dan gewoon. Nog een dag of wat, daar wordt men in de wazige verte de Amerikaansche kust gewaar. Het is 't eerste puntje van Long 495 Sandypool. Overall de kijkers voor den dag. Later aan de andere zijde het vasteland van met halve kracht gevaren, want voor den eersten Juli mag men volgens de Amerikaansche immigratie=wetten niet landen. Wordt vervolgd.

500 4 september 1923 **Reis naar Amerika**
van den Heer J. P. van de Kerkhoff en familie, oud hoofd der school te Helenaveen.
III

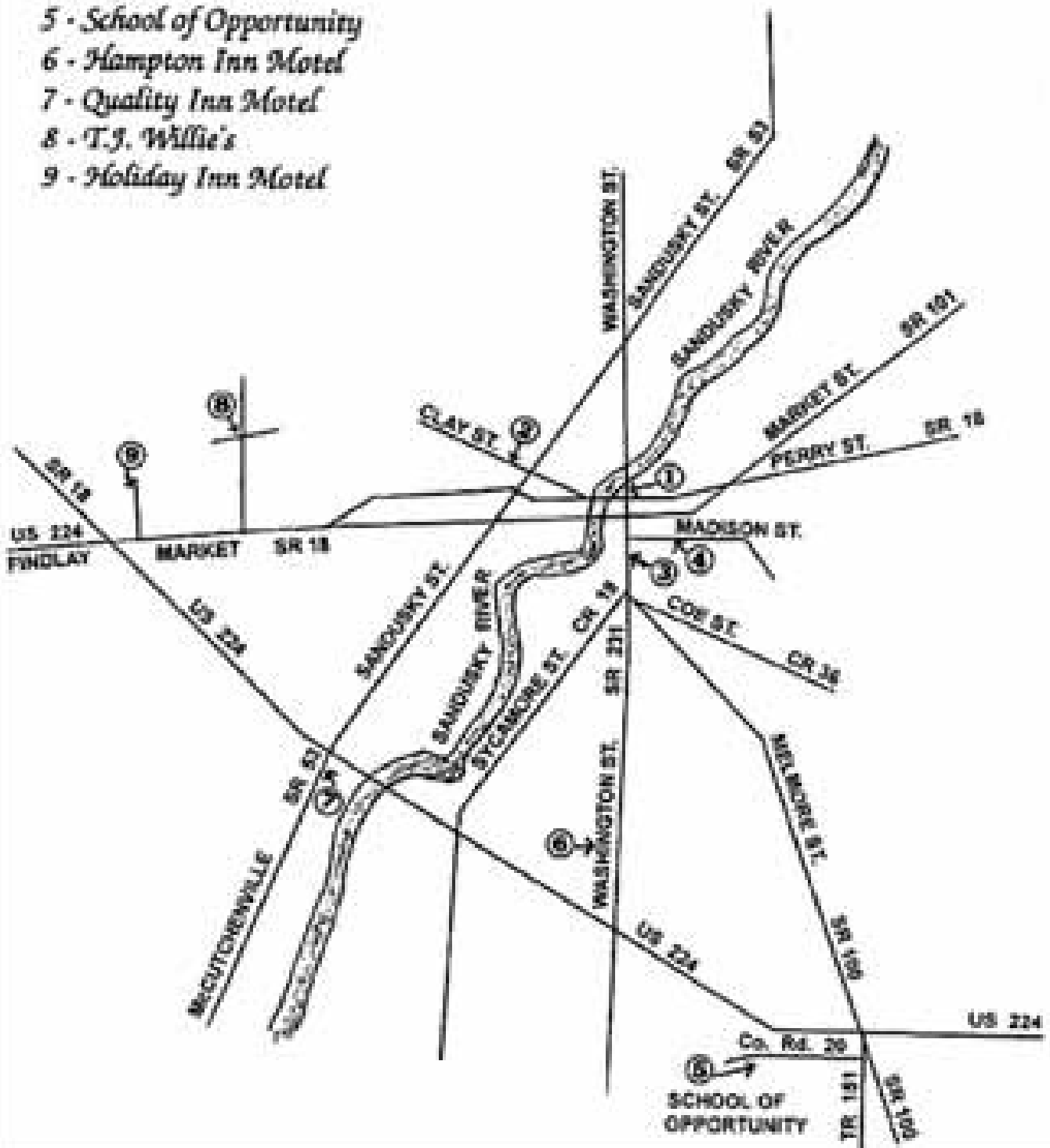
Op Zaterdag n.m. 6 uur ging onze boot midden in zee liggen. Wat een prachtig tooneel

505 ontrolde zich daar voor onze oogen. Die eenig schoone gezichten op de kusten; in de
 wijde, heel wijde nevel=verte de wolkenkrabbers van de wereldstad New=York, en rondom
 ons honderden groote en kleine, zelfs zeer kleine booten, notendopjes!
 Een eenig gezicht was het in den avond. 't Leek een zee van vuur. Wat ziet men ginds?
 en ginds? Draaiende lichten! van mallemolens? Iemand zei ons, dat het daar liefst
 510 alle dagen 's avonds kermis is. Hè, hè! dat was iets voor de jongens... en meisjes.
 Alle dagen kermis! "Ik wou, dat het altijd kermis was, enz." kwam me voor den geest,
 of liever: "Ik wou dat het altijd Zondag was en kermis in de week!"
 's Morgens 1 Juli was onze boot opgestoomd en we lagen voor New=York op de Hudson bij
 de reusachtige loods van de Holland=Amerika Lijn. Te vijf uur reeds ontbijt. Te 9 uur
 515 kwamen de Amerik. beambten aan boord om onze paperassen na te zien, onze foto's te
 vergelijken, met de origineelen, naar ons in bezit zijnde geld te vragen, eenige
 vragen te stellen. En eerst te ongeveer 2 uur konden we, na onze handbagage in de
 hutten te hebben genomen, van de boot afdalen tot in de loods, waar die met onze
 520 groote kisten moest geopend worden voor de contrôle. We troffen nog al een lastigen
 ouwen speurder. Hij vond wel niets frauduleus, maar hij moest toch zeggen, dat we
 twee "pakken" te veel hadden; namelijk mijn boekentasch met krantenlectuur en een
 pakje beschuit voor te gebruiken in den trein. We moesten die waarachtig in een der
 andere handkoffers pakken. Het was een moeizaam werk, vooral dat open= en dichtmaken
 der groote kisten. En dat onder een zeer warme temperatuur als daar heerschte. Er
 525 kwam ook daaraan een einde, bijgestaan en als tolk dienende door onzen gids, een oom
 van de vrouw mijns zoons Hary, met name Fr. Coppus, fabrikant te Worcester mass.
 Hij leidde ons de straat op en stelde voor den dorst te gaan lesschen met een glas
 bier, wat door allen met gretigheid werd aangenomen. Daar zaten we te puffen en in
 een veranda van een café langs de openbare straat een glas bier te drinken in
 530 droog=Amerika!
 Vervolgens bracht hij ons per ondergrondsche naar 't Pennsylvania=station. Hij zorgde
 voor kaartjes, voor een telegram naar hier, voor onze hongerige magen. En toen onze
 tijd gekomen was, dankten we hem hartelijk voor zijne gewaardeerde hulp. Zonder hem
 zouden we hier en daar aardig op onze Hollandsche neuzen hebben staan kijken.
 535 Te ongeveer 7 uur trok de bizon aan, het reuzebeest met zijn vervaarlijk geluid, dat
 wel op brullen leek, en zeker was opgevangen in de woeste prairiën van den Missouri,
 en nu zijn woede koelde door dat brullen en angstwekkend donderend aantrekken en
 steigerend voortrennen over reuzen=afstanden. Wij spoorden op Philadelphia aan. Lang
 reeds daarvoor was de nacht ingetreden. 't Was overvol en erg warm in de coupé van 80
 540 zitplaatsen 20 aan weerszijden bekleede banken, zooals overal in Amerika. De
 mijnwerker zit er naast den rijken koopman, de dienende lady neven de
 millionairsvrouw. Te half 8 in den morgen waren we te Pittsburg, de zwart berookte
 stad van de talloze ijzerfabrieken. We moesten daar overstappen. Tusschen de eerste
 en laatstgenoemde stad zagen we, toen de morgen begon te gloren - van slapen kwam
 545 niets of weinig - bergachtige streken, mooie plaatsen, houtgewas en rotsen, rivieren
 en dalen. Toen viel me in, dat we de Alleghanie's doorstoomden. Ik maakte een
 vergelijking met de Rijnstreek. En dat zette zich voort tot Mansfield, waar we nog
 eens, en nu voor het laatst, van trein moesten verwisselen. wat was het toch warm en
 stoffig in de coupé's! Geen wonder dat allen een zucht van verlichting slaakten, toen
 550 ik volgens mijn spoorlijstje aankondigde: 't Volgend station: Tiffin! Twee mijner
 zoon's verwelkomden ons bij aankomst, wat zich herhaalde thuis door hunne vrouwen en
 mijn dochter, later door twee van het werk komende zoon's en in den avond door mijn
 reeds 6 jaar wonenden zoon en vrouw. Ieder onzer ging, successievelijk de badkuip in,
 terwijl de overigen onderwijl den inwendigen mensch bevredigden. En, vertellen zonder
 555 einde. Blij was ieder, dat hij de vermoeide en naar rust verlangende ledematen kon
 uitstrekken, om een door 6 zuilen onderschraagd dak en 1 M. hooge balustrade. Ze is 2
 M. breed en 10 M. lang vóór en gedeeltelijk op zij. Binnengaande - alle buitendeuren
 hebben ook nog een gaasdeur, voor de vliegen, zoodat men die ook 's nachts kan
 openzetten - is er een salon van 5 bij 5, en een raam van 4 M. breed. Daarmee in
 560 verbinding door een opening van 2. M breed en gordijnen er voor, komt men in de
 huiskamer, die me ook van op de veranda kan binnentreden. In de huiskamer een
 opening, met gordijnen afgesloten, waardoor men in mijn ruime, luchtige slaapkamer
 komt. Ook is in de huiskamer de trap naar boven, waar 3 zeer ruime slaapkamers zijn.
 Van de huiskamer gaat men door naar de eetkamer, van deze naar den diepen frisschen
 565 kelder in tweeën verdeeld om de centrale verwarming. Uit de eetkamer gaat men in de
 keuken en door een andere deur in de badkamer, waarin privaten en waschbak, met 2
 kranen van de waterleiding, in de eetkamer ook, benevens pomp van regenbak. Een vaste
 geëmailleerde badkuip met 2 kranen, alle vertrekken voorzien van gas= en
 waterleiding, electrisch licht en centrale verwarming. Uit de keuken komt men door
 570 een gaasdeur op de achterveranda ook overdekt en daalt met 3 trappen den tuin in,

575 groot 4 A. net in 't midden een steenen pad. De grond is, zoals hier alle grond
 grijze, vette steenachtige klei. Tuingewassen staan welig. Groote of tuinboomen
 willen niet, hooren hier misschien niet thuis of zijn te laat gepoot. Er staan in
 kersen=, perzieken= en pruimenboomen, alle zwaar beladen. Ik heb nog betrekkelijk
 580 weinig van de plaats gezien. Eerstens is het te warm om veel te wandelen, tweedens
 fietsen durf ik niet goed om de menigte auto's en vervolgens is de plaats verbaazend
 uitgestrekt.
 (Slot volgt).

- 1 - Tiffin Glass Museum
- 2 - Seneca County Museum
- 3 - King's Glass Engraving
- 4 - Crystal Tradition
- 5 - School of Opportunity
- 6 - Hampton Inn Motel
- 7 - Quality Inn Motel
- 8 - T.J. Willie's
- 9 - Holiday Inn Motel

5 september 1923 **Reis naar Amerika**

van den Heer J. P. van de Kerkhoff en familie, oud hoofd der school te Helenaveen. IV. (Slot).

585

Tiffin heeft 15000 zielen, waaronder 5000 katholieken met 2 kerken, ieder bediend door 3 geestelijken, die ieder een auto hebben. Dan zijn er nog 15 protestantsche kerken van even zooveel sekten, elkaar bestrijdend, één tegen Rome. Er is een hoogeschool, enkele middelbare en verscheidene lagere scholen. Wegens de warmte duurt de zomervakantie 3 maanden van 1 Juni tot 1 September. Iets eigenaardigs, echt Amerikaansch is, dat de studenten in die vacantie niet gaan luieren of reizen, maar gaan werken, wat dan ook, op fabrieken, aan den spoorweg, bij den boer, kortom overal, waar te verdienen is. Met 1 September a.s. openen de Ursulinen alhier eene Hoogere burgerschool voor gemengde geslachten, iets, wat in Nederland onmogelijk zou kunnen, doch in Amerika hebben jonge, zoowel als oudere mannen een groot respect voor de andere sekse. Vandaar dat zulks hier wel gaat, Met mijn Europeesche, speciaal Nederlandsche begrippen acht ik soms dat respect wel wat al te! Ik zie den man den kinderwagen duwen, de vrouw loopt er naast. De man past op de kinderen, de vrouw gaat naar de bioscoop of IJscreeam eten. Er zijn hier, vertelde me de pastoor van de St. Jozefskerk elk jaar 12 tot 20 bekeerlingen. Deze week is een 80-jarige dame alhier een uur voor haar dood gedoopt door dien pastoor. Zij was zeer geleerd en een der vrouwelijke advocaten in de Verenigde Staten. Enkele straten in de oude zoogenaamde oude stad zijn winkelstraten. Daar zijn de winkels, de hotels, de restaurants, de bioscoopen, de meeste protestantsche kerken, de 30 dokters. Maar voor het overige zijn de breede straten lanen met vele hoge boomen. En aan weerszijde duizende kleine en groote villa's de eene al mooier dan de andere. Er is geen enkel huis of het heeft centrale verwarming, een badkamer, doorspoeling, telefoon, een piano meest electrisch, een pate=foon, en soms twee veranda's. En zoo duizenden! Zoek dat eens in Holland. Zooals ik zeg alle straten beschadwd.

590

595

600

605

610

615

620

625

630

635

640

645

't Is zoo: Een breede straat, in 't midden 2-4 M. bestraat, dan gras met boomen, dan trottoir, verder 2-8 M. breed strook gras met gewassen en bloemen. En dan de woningen zonder rooilijn. Tuinen zijn open en bloot. Geen kind raakt aan fruit of bloemen, zelfs niet waar dat alles, ook druiven, moerbeien, kersen enz. vlak langs de straat staan.

Er is maar weinig politie noodig. De stad ligt aan weerszijde van de Sandusky=rivier, grijs water, zeer ondiep in den zomer, harde rotsachtige bodem, mooie wandelingen er langs, hoog en laag de oevers. Ook de stad is op golvend terrein gebouwd. Ze ligt 14 uren ten Zuiden van Toledo aan het Eriemeer waarin ook de rivier uitmondt en 24 uren ten noorden van Columbus de hoofdstad van Ohio, op 42° noorder breedte d. i. 200 uren Zuidelijker dan Helmond, dus gelijk met Napels. Daarvandaan de hooger staande zon op den middag. Wat kan men hier genieten van de heerlijke wandelingen en van de mooie vreemde planten in het wild en gekweekt.

Ik heb nu juist nog niet zooveel gezien, maar wat ik gezien heb moet ik bewonderen. Ik vind ook hier vele planten van Helmond en omstreken terug. Enkele zal ik noemen: weegbreeën, klaverzuring, varkensgras, duizendblad, wolfsmelk, klaversoorten, blauwe en witte cichorij, malva's, kerssoorten, herik, bolderik, St. Teunisbloem, toorts, hertshooi, veelknoopen, winde, spirea's enz. enz. Maar de vreemde die ik niet ken of denk te kennen! En dan welig! Overal de witte, niet welriekende honigklaver 7 voet hoog in massa's. Herik 8 voet hoog, wilde dahlia's phloxen, een wilde rankende plant als augurken met groote opstaande bloemtrossen als druiven, wilde druiven, moerbeien, zwarte frambozen met doornen als bramen. Ik weet niet, waar ik moet ophouden, of wat ik wil noemen. Een onderwijzer, aan de Handelsschool, zwager van mijn zoon, zal mij een Flora verschaffen, speciaal voor Ohio. Want, zegt hij elke staat heeft ongeveer een eigen flora en fauna. Mais, tarwe, aardappelen, peulvruchten is het voornaamste wat door de farmers geteeld wordt. Ook fruit en groente o.a. watermeloenen van 8-10 pond zwaar, binnen rood, zoet en hoogst sappig.

Het verkeer is enorm: 6 spoorlijnen, trams en duizenden auto's. Veel dames en meisjes chauffeeren. - In de kerk wordt men gesticht door de godsvrucht, de eerbied der geloovigen en plechtige ceremoniën en ook mooi orgelspel en dames= en meisjeszang. Wat een spoorwegnet: Tiffin 6, Fostoria 10 spoorlijnen, een plaats met 13000 zielen. Ik zag geen bekende vogels, als de straatjongen onder hen, de musch! Insecten: een 6 c.M. lange tor, met een paar knijpers aan den kop als een nijptang. Dan een tor ter grootte van de zoogenaamde Spaansche vlieg, die in den avond een schitterend licht afgeeft, als een weggeworpen luciferskop.

Bij duizenden ziet men ze vonken, als ze vliegende een bochtigen draai maken naar de hoogte. Ik zag ze zelfs in de kerk, hoog in de boomen. Een soort krekkel, denk ik,

650 maakt 's nachts een geluid zoo hard, als ik nog nooit gehoord heb. Ik vond, meende ik kamillen, maar toen ik ze rook, wat een geur of liever stank. Ook de honingklaver stinkt. Vlier ruikt zoet, heel anders dan in Holland. Me dunkt dat alle planten hier anders ruiken dan bij U.
En nu tot later, ik hoop nog meer te schrijven over de toestanden en over de natuur in de Nieuwe Wereld.

655 17 november 1923 **Een brief uit Amerika.**
Onze vroegere stadgenoot, de heer J. P. v. d. Kerkhof, die voor eenigen tijd naar Tiffin (Amerika) vertrokken is, schrijft zoo nu en dan wel eens uitvoerige brieven over zijn nieuwe woonplaats. Door vriendelijke bemiddeling kwam het volgende schrijven in ons bezit, dat een duidelijk overzicht geeft van eene Amerikaanse stad met haar gebruiken en eigenaardigheden. Wellicht willen onze lezers hiermede ook wel eens kennis maken: daarom laten wij het opstel hier eenigszins gewijzigd volgen.

EEN WANDELING DOOR TIFFIN.
665 Ziezo, willen we samen 'ns een wandeling gaan doen? We gaan maar te voet, want we zullen hier en daar nog al eens moeten stilstaan om 't een en ander beter in oogenschouw te nemen. Klaar? Vooruit dan, de veranda af, de West perry uit, het trottoir op. Kijk, in 't midden van de straat ligt de tramlijn, die naar Victoria gaat. Links woont 'n Roomsche gezin. De man is 'n Ier genaamd O'Connell, de vrouw 'n Duitse, d.w.z. van 'n Duitse moeder. Deze leeft nog, ze is 82 jaar oud, spreekt nog vrij goed Duitsch en is overgrootmoeder. Rechts wonen Methodisten, de man ook 'n Ier, Warwich geheeten Allen zijn goede menschen, zeer vriendelijk en behulpzaam in
670 alles. Ziet eens, wat 'n boomen aan weerszijden. 't Zijn meestal esdoorns. We gaan enkele huizen voorbij, alle even net en ook veranda's. 'n Honderd meter verder steken we 'n straat over. Even staan, links komen 'n paar auto's aan, rechts 'n truck.
675 Ziezo, nu de 40 M. breede straat over en we gaan 't trottoir op, dat loopt over de perrybrug. Vooraan is ze 40 M. breed, want ook nog 'n andere straat komt op deze brug uit. Wat 'n stevige bouw van gewapend beton op vier bogen. Eenvoudig, maar sterk. De Sandusky=rivier is hier ±50 M. breed. Links in de verte zie je de Washington=bridge en nog wat verder de spoorbrug over de Pennsylvania= en Baltimore=Ohio=lijnen. Rechts wat minder ver de Marketbridge op 3 bogen. Het water stroomt noordwaarts. Aan
680 den linkeroever is zij bebouwd met villa's, rechts is de eigenlijke stad. We kijken eens over de leuning. Het water is okergeel, troebel en de bodem niet diep. Zie, ginds achter de Marketbrug staan 'n paar jongens midden in de rivier met 'n hengel in de hand. Die bodem is rotshard. Zie je ook rechts van den Marketbrug ginder die groote reclameborden? Daarachter is 'n leeg terrein langs de rivier, waar 't 'n goede
685 maand geleden kermis was. Carnaval noemen ze 't hier. 'n Troep kermislui, 'n echt allegaartje, vereenigen zich en trekken 't land door, dan hier dan daar hun tenten opslaand voor 'n week. 't Zullen er 'n 200 geweest zijn: worstelaars, komieken, negers met hun eigenaardige dansen en muziek, abnormaliteiten, specialiteiten, zeer veel kunstwerptenten, schiettenten, reuzehoog draaiend wiel, 'n massa kramen met
690 allerlei snoeperij enz. enz. 's Is natuurlijk op ongeregelde tijden in 't jaar, dat zoo'n troep de menschen de centen uit den zak jaagt. Voor één week krijgen ze verlof en na den laatsten avond begint men alles af te breken, want vóór 2 uur moet de boel weg zijn. Overdag is er niets te doen. 't Begint om 7 uur ongeveer; maar dan moest je dr drukte ook eens zien. We gaan verder de brug over. Wat kraakzindelijk is alles. Heb
695 je niet gemerkt, wat 'n auto ons gepasseerd zijn in die 10 min., die we daar stonden. Toch zeker minstens 50! 'n 100 M. verder is de Monroestreet. Voor we die oversteken, ziet eens wat 'n lengte, hier over het trottoir kijken. Je kunt 't eind niet zien. Aan weerskanten is die, zooals je ziet, beplant met boomen, dan de trottoirs en daarlangs op ongelijken afstand, 'n heel oud huis er vlak langs, maar bijna alle op 6, op 10, op 25, op 40 M. afstand van het trottoir. Mooie bloemen in de kortgesneden prachtige gazons, op de veranda's er voor, langs de huizen. Wat 'n gras overal. Bijna iedereen is in 't bezit van 'n gazonmaaimachine. Nog niet
700 oversteken. Links schuinover is 'n gasoline=(benzine)=station. Die vindt men hier ongeveer 20. De auto's rijden voor en voorzien zich daar van benzine. Vlak er neven staat 'n monumentaal gebouw. 't Is een clubgebouw voor de "Knights of Columbus" een vereeniging van Roomsche mannen boven 18 jaar. Ze telt meer dan 800,000 leden in de Ver. Staten. Doel ervan is: 't Kath. geloof beter te leeren kennen, verspreiden, doch vooral te verdedigen tegen de talloze aanvallen van de papenvreters onder de
705 talrijke protestantensecten en de Ku=Klux=Klan. Hier rechts woont 'n dokter, daartegenover ook een, en als ge deze straat, de East=perry (zoogenoemd, omdat zij
710 aan den Oostkant van de rivier is) doorloopt en de Washingtonstr., dan kunt ge er 'n 25-tal tellen. Dat zijn ze nog niet allemaal. Daarbij nog 'n 20-tal tandartsen. Of de

Amerikanen ook iets voor hun body overhebben! Nu steken we over. Een 50 M. verder links staat het grootste hotel van T., het Crawhan=hotel.

715 De onderste verdieping allemaal winkels. In de 3 bovenste étages telt men voor en op zij, achter kunt ge 't niet zien, ±120 ramen. Op den hoek is een 3=kleurige cylinder aan 't draaien, electricisch, met schuine strepen er om heen. Dat zegt je, dat daar 'n barbier huis. De cylinder heeft 20 c.m. diameter en ieder schedelarchitect heeft

720 zoo'n ding voor zijn inrichting. Staat 't ding stil, dan is dit 'n teeken, dat de zaak gesloten is. De meeste coiffeurs hebben die in den kelder, zoo ook hier. Wij zijn nu gekomen aan de Washingtonstreet, de breedste, de drukste van de stad. Op den hoek even blijven staan. Links in de verte zie je de Washingtonbrug. En van daar af de East=perry kruisende, is de straat aan weerszijden bezet met auto's.

725 Komt ge hier 's Zaterdag n.m. en in den avond, dan kunt ge hier, en in de zijstraten er op uitkomende, duizenden auto's zien staan. Dan is 't winkeldag. Van hier en de omstreken stroomen ze aan. En, niet te vergeten is 't Zaterdag, al van 2 uur af, bioscoop en variété. De trottoirs zijn hier zeer breed. Dat moet wel om de passage, want op de straat waagt zich geen mensch als alleen een hap=snap recht aan, niet schuinslopende oversteken. Hier zou jullie je hartje kunnen ophalen aan de prachtige

730 étalages in de ruime, maar vooral diepe winkels. Maar daar gaan we nog eens voor terug. We moeten verder. De Marketstr. overstekende, die de Washingtonstr. kruist en evenwijdig loopt met de Perrystr. (ze is een der langste straten der stad) ontwaren we weer 'n zeer groot, monumentaal gebouw, het Courthouse (rechtsgebouw) zeer vrij staande op een groot, hoogoplopend plein,

735 omgeven door een gazon, waarin staan kanonnen en een standbeeld van Washington, Amerika's eerste president. Met 'n 20=tal treden, zeer breed, kunt ge 't beklimmen. Er voor, d. w. z. dicht bij het trottoir, staan boomen over de geheele lengte van 't trottoir staan rustbanken. Hier, en op de breede betonnen randen en op de treden is 't de pleisterplaats van de niets=doeners, ouden en jongen. Daar op dat drukke

740 verkeerspunt zitten ze te kletsen, te lezen, te kijken, wie en wat er passeert. We gaan maar weer verder.

Heb je zin in 'n versnapering? Of in fruit? 't Is niet duur. In de 5 en 10 cts=store (winkel) kun je voor dien prijs honderden en honderden verschillende dingen hebben. Voor ieder 'n builtje van 10 c. ('n dime, spreekt uit dajm), ons dubbeltje, krijgen

745 we 'n groot quantum suiker-curaçausjes. Neem maar en eet over de straat heen. Dat doet iedereen, van het kleinste kind tot 't oude mummelende besje toe. Wat een vreemd fruit ziet ge daar uitgestald op 't trottoir, vlak voor 't raam van 'n grocerie! (groentehandel). Veel, dat men in Holland niet ziet. Watermeloens, tot 50 pond zwaar, verschillende andere meloenen, die hier alle in den vollen grond groeien, vreemd

750 soort tomaat, oranje, rood, geel, donkerpaars, groen en o soms zoo'n vreemden vorm. Perziken, teer=rose van kleur, in langwerpige kratjes, zitten geheel in fijn gaas: 80=90 c. de 25. In Holland kostten ze zeker 15-25 cts. per stuk in de stadswinkels. Nog een straat, de Madisonstr. over, en we behoeven niet ver meer te gaan, of aan den overkant is de winkel en bakkerij van mijn zoon Frans. Vlak er voor, tegen 't

755 trottoir aan staat z'n vierwielige wagen met paard en erachter z'n truck. (vrachtauto) mooi donker verlakt met "Sanitary Bakery" er op. Zoo heet z'n zaak. Kijken we in de vitrine of binnen, dan vinden we geen enkel Hollandsch gebak. - Geen roggebroad, noch beschuit, noch peperkoek, noch lange "mikken". 't Is allemaal anders en veelal erg zoet. Wij krijgen van hem "mik en tarwebroad" van 1 Amer. pond en eten

760 dat zoet spul niet. Aan dezelfde kant er vlak langs staat het postkantoor met z'n reuzekolommen. Daartegenover is in aanbouw de 15e protestantsche kerk van Tiffin, geheel van bergsteen, beton en ijzer. In een steen is al gebeiteld in den vorm van een kruis "Methodist=protestant=church". 'n Paar honderd M. verder staan we in eens in het gezicht van de R. K. St. Jozefskerk, hier bijgenaamd de Duitsche kerk. De

765 pastoor is een Duitscher; opschriften, staties, preken, catechismus, alles is of beter was in het Duitsch, maar bij 't deelnemen van Amerika aan den oorlog tegen Duitschland mocht dat niet meer. Die pastoor, Hultgen genaamd, is ons aller biechtvader, ofschoon wij niet ver wonen van de andere R. K. Kerk, de St. Mary=kerk. (Wordt vervolgd.)

770

27 november 1923 **Een brief uit Amerika.**
(vervolg).

775 De St. Jozefkerk is op 'n mooi punt gebouwd. Er komen 5 groote straten samen. Ze staat op de splitsing van de Melmore= en Washingtonstr. Het spitse punt is omheind en vormt 't kerkplein. Gaat men de lange en mooie Melmorestr. af langs villa's al weer, dan is op 'n grooten afstand 't R.K. "Orphans Francis Home" (Franciscus weezengesticht) bestuurd door Zusters. 'n Omvangrijk gesticht met zeer veel land, boomgaard en bosch er bij. Slaat men rechts van de kerk de Washingtonstr. in, dan

780 vindt men links, vlak achter de kerk de groote 3 verdiepingshooge St Jozefsschool en
 1000, misschien 2000 M. verder het kerkhof van die parochie. Er is dit jaar nog 'n
 Mausoleum op gebouwd. Wie daarin begraven of beter bijgezet wordt, moet te voren die
 plaats koopen. Geloof maar, dat zooiets moppen kost.
 't Kerkhof is ±25 H.A. groot, één mooi gladgeschoren gazon met verschillende
 785 prachtige, doch voor 't meerendeel zeer eenvoudige en kleine monumenten,
 gewoonlijk langwerpige vierkant zonder kruis; wel is er op gebedeld, Dat is duur. Een
 aan 3 zijden ruwe steen, bovenzijds bebeiteld en glad van afmeting 50 x 25 x 20, kost
 84 dollar. Sterven is hier duur. En die je dood maakt, de dokter, ook!
 Bij de graven van gesneuvelden in Europa is een klein stokje geplant met de Amerik.
 790 vlag. Verschillende monumenten heb ik er gezien, door levenden gesticht, waar alleen
 later de datum en 't jaartal ingevuld kan worden. In 2 uur tijds kunt ge niet alles
 afzien. Teruggaande over 't andere trottoir naar de St. Jozefstr. slaan we rechts van
 de Washingtonstr. de Sycomorestr. in. Aan de prachtige villa's, die daar staan, te
 795 oordelen, zou men die wel de straat der deftigen kunnen noemen. De eenvoudigste villa
 daar heeft minstens 15000 dollar gekost. Maar er zullen er ook wel zijn van 50000 en
 meer. Toen we de Sycomore nog maar 'n 200 M. ver in waren gegaan, zagen we rechts 'n
 zeer hoog gebouw, op 't punt, waar de Monroestr. deze snijdt, met klokketoren. Dat is
 de Monroeschool, 'n openbaar gemengde school (trouwens, alle scholen, ook die der
 Zuster=Ursulinen worden bezocht door jongens en meisjes, verplichtend van 7 tot 16
 800 jaar) met vrouwelijk leekenpersoneel. De klok van dien toren geeft voor de gansche
 stad met haar helklinkend gebim=bam 't begin van de schooltijden aan. 'n Maand
 geleden zoowat, van Aug. 13-19, was achter die school 'n reusachtige tent gebouwd,
 waarin 'n massa stoelen (klep=) stonden en een tribune of tooneel aangebracht was.
 Daar gaf "Chautauqua" (Indiaansche naam) elken dag 3 voorstellingen en Lectuur. 't
 805 Gezelschap staat op 'n bijzonder hoog peil en reist de voornaamste plaatsen af. Op
 intellectueel gebied kan men daar in waarheid hooglijk genieten. De voordrachten
 waren pittig=humoristisch en behandelden de voornaamste fouten der Yankees. Niet
 stootend, maar raak. 't Waren allen hoogstaande mannen van naam.
 Vóór 't einde der voorstelling kwam er de praktische Amerikaan uit. De Directeur van
 't Mannenkwartet de prachtige Bas en humorist Cox, eenig, onnavolgbaar in zijn
 810 creaties en optreden, zie: Hij zou 't slot geven. Hij nam op 't tooneel een
 klepstoel, sloeg dien dicht en vroeg toen echt komisch, of niet ieder bezoeker dat
 ook wilde doen met zijn eigen stoel en dien dan even meenemen buiten de tent. In een
 moment was de reusachtige tent leeg van stoelen. En ieder ging huiswaarts.

815 We keeren terug van die plaats, gaan weer de St. Jozefskerk voorbij en zullen de
 Jeffersonstreet doorwandelen, die in de East=perry uitkomt, om dan later de
 Marketstreet in te gaan. In deze genoemde straten zult ge dan zien 'n dozijn protest.
 kerken, 't groote Ursulinenklooster, waarachter 'n soort park, "Heidelberg" d. i. de
 820 Universiteit. Wat 'n lange straat, die Market, en weer mooi langsheen bebouwd, heel
 langzaam hellend aflopend om dan weer te stijgen. Een mooi gezicht. Ze loopt naar
 Fostoria. 'n Heet eind voor we 't doel van onzen tocht bereikt hebben. Daar links
 ziet ge 't Gasthuis, door R. K. Zusters bediend en geheel met groen begroeid. Nu den
 weg links in, 'n zijweg en 'n 1000 M. verder ziet ge veel hooge boomen, met 'n groote
 825 vlakte er bij. We nemen 'n toegangsbewijs van 'n halve dollar en gaan de wijde poort
 door. Wat 'n volk, wat 'n drukte van komenden, alles in auto's, wat 'n auto's overal
 op dat uitgestrekte terrein. Daar is het, waar de jaarlijksche Fair gehouden wordt,
 vandaar den naam van het onafzienbare veld: "Fair grounds", een eigendom van de stad,
 groot ±120 H.A. Fair (Fransch: foire) is eigenlijk kermis, doch hier is 't weer 'n
 830 tentoonstelling van land= en tuinbouwproducten en vee, doch tevens van allerlei
 machines op landbouwkundig en huishoudelijk gebied en van wat de scholen presteeren
 in alle klassen. Ook worden dan wedrennen gehouden. Eerst zien we ongeveer 't zelfde
 wat we op 't "Carnaval" zagen, maar de reusachtige stallen met de prachtigste
 paarden, het schoone vee, de zwarte, bruine, bonte en witte varkens, reuzebeesten! de
 835 zachtzinnige, vreemdgehoorde merino= en andere schapen, het ruime amphiteater gebouw
 voor meer dan 1000 personen plaats biedende waar het vee gekeurd werd en de prijzen
 toegekend, 'n muziekcors in 't midden, verschaftte ons meer belangstelling. Niet
 minder de wedrennen op 'n onmetelijk ovaal rond omrasterd terrein, lichte vlugge
 dravers, met 'n licht karretje op 2 wielen er achter en de jockey er achter op
 weggedoken en z'n ros mennend en aansporend. Wat 'n getrappel! Vlug als de wind. Wat
 840 'n gejuich van de duizenden op de tribune en van hen om de omheining geschaard voor
 den overwinnaar. Ook paard en auto. 't Paard won 't juist.
 Aan de overzijde zeer groote zalen met land= en tuinbouwproducten van architecten,
 van huish. artikelen, schilderstukken, kleeding, duizenden vruchten en bloemen,
 auto's, fonografen, radio's, enz.

845 't Meeste belang stelde ik in de tentoonstelling van de scholen. Dat was voor mij
 hoogst interessant. Van 't gekrabbel der 1e klas, de origineele teekeningen,
 uitknipsels en verzamelingen van allerlei schijnbaar nietige dingen der kleintjes tot
 de meer kunstig beschilderde houten en glazen voorwerpen en ook zelf vervaardigde
 850 handwerkjes der ouderen toe wekte mijn bewondering op. Dit alleen was 'n
 tentoonstelling op zich zelf. Ik bewonderde het praktisch idee der Yankees om eigen
 ideeën der kinderen te laten uitwerken. Je staat soms verbaasd over de vinding der
 leerlingen. Ik kon er niet weg komen en dat alleen was me driedubbel 't entree waard.
 Zoo'n Fair wordt telken jare gehouden op vooraf bepaalden tijd in de voornaamste
 855 centrum der streek. 's Avonds werd het feest besloten met schitterend vuurwerk.
 Zal ik je nu nog op onze terugweg door de prachtige Sandusbystraat voeren langs de
 Romaansche Mary=kerk en aan 't eind daarvan 'n zessprong van straten toonen en dan
 een dier starten nemen om aan de Sandusbyrivier uit te komen? Ja? Kijk eens wat hooge
 en vreemde planten in 't wild, soms 3 M. Wat 'n pracht van wilde, voor ons vreemde
 860 bloemen. Eén schittering soms. Wat 'n mooie woestenij langs de rivier. Over de
 Union=brug, zoo genoemd naar het dichtbijzijnde Union=home, 'n protest. weezenhuis
 met niet te vergeten park, wild en woest, hoog en laag, rots en beek, keeren we aan
 de andere zij over 'n weg, hard als asfalt, dan hoog, dan laag, steeds langs de
 rivier stadwaarts. Van de laatste brug naar huis is 't 'n half uur. Ik heb er honger
 van gekregen, jullie niet? Eerst 'n paar perziken eten uit onze tuin. Of heb je
 865 liever pruimen? Kijk, heb je 't ooit zoo gezien? Ik niet. Daar hangen trossen van 50
 en meer aan één tak, oopen. Meer pruimen, dan blaren! Nooit gezien, zoo oud ik ben.
 'n Foto daarvan was eenig! Ma, zoo vlug als ze is als ooit te voren, en onvermoeid en
 bezorgd, heeft de koffie en 't brood klaar. En daar zitten we weer aan dezelfde
 870 tafel, die we in Helmond hadden. En 't smaakt weer even goed.
 En nu hoor je zeggen: Neen, zoo mooi is 't hier niet. 't Kan zijn en 'k geloof 't
 wel. Maar Gods schoone natuur is overall mooi. Als je 't schoone maar zien wilt of ...
 kunt. Want ook dat moet geleerd worden.
 J. P. v. d. KERKHOFF.

875 13 mei 1939 **Uit 't land van den aardappelkever.**
 Evenals nu in Zuidelijk Nederland is de Colorado-aardappelkever in 't begin van de
 zeventiger jaren voor de aardappelboeren in Noord-Amerika en Zuid-Canada 'n ware
 boeman geweest, wat toe te schrijven was aan onbekendheid met 't schildvleugelig
 insect.
 880 Zoals z'n naam aanduidt, leefde hij in 'n streek van het Rotsgebergte vnl. in den
 staat Colorado op onkruiden van dezelfde plantenfamilie als de aardappel, nl. de
 Solaneëen of Nachtschaden, zooals vooral op de Doornappel en 't bitterzoet. Ook op de
 Zwarte Nachtschade, de Tomaat en meer andere. nadat de aardappel uit Ierland werd
 ingevoerd, verkoos de kever die gekweekte plant boven het onkruid. Men ontdekte dat
 885 in 1855. Hij verspreidde zich steeds verder Oostwaarts, wijl de aardappelteelt daar
 al eerder en drukker werd uitgeoefend. En 20 jaren daarna had hij reeds de oostelijke
 staten aan den Atlantischen Oceaan bereikt. Men mag vrijwel aannemen, dat hij hier en
 in Canada overall aangetroffen wordt, waar aardappelen groeien.
 In het najaar kruipen de kevers in den grond om in het voorjaar weer boven te komen.
 890 Na de paring legt het wijfje aan de onderkant van de blaren 'n 500 oranjekleurige
 eitjes.
 De kever zelf heeft wel van de eerste jonge, malsche blaadjes, doch de schade is van
 weinig belang. Maar wanneer uit de eitjes de bekende vuil-bruine larven gegroeid
 895 zijn, eerst klein, doch in weinige dagen uitgedeid tot vieze dikbuikjes wegens hun
 hongerige gulzigheid, kunnen in korten tijd de planten er gehavend uitzien. Niets als
 kale stengels met afgestroopte blaren, zoodat de groei geheel stilstaat.
 In ongeveer drie weken, ja minder reeds zijn de larven volwassen, en kruipt in den
 grond om zich te verpoppen. Na 'n paar weken komt het tweede geslacht weer te
 900 voorschijn om hetzelfde leven te gaan leiden als zijn voorouders. Over het algemeen
 zien we twee geslachten, in warmer streken soms drie en in noordelijker streken
 slechts één geslacht.
 De natuurlijke vijanden van de aardappeltor zijn 't weer, en sommige insecten. Ik
 lees, dat in 1894 in den Staat Minnesota door 't ongewoon warme weer in 't late
 905 najaar de kevers uit hun winterkwartieren gelokt werden en door gebrek aan voedsel en
 plotselinge vorst vergingen. Tengevolge daarvan zag men in 1895 geen of weinig
 kevers, die uit andere streken waren komen aanvliegen.
 't Klinkt wel niet aanmoedigend, doch bij ondervinding weet men hier, dat uitroeien
 niet mogelijk is. 't Insect verplaatste zich al vliegende over groote afstanden.
 910 Vindt men - en dat kan hier en overall gebeuren - nalatigen, onverschilligen, dan zijn
 zulken mede de oorzaak van 't voortbestaan der pest. 'k Ben getuige geweest, dat 'n

oude man trouw elke morgen de kevers in z'n tuin verwijderen moest, omdat ook elken dag nieuwe bezoekers waren komen opdagen. 'k Ben óók getuige geweest, dat in 'n anderen tuin alle planten kaal gevreten waren en er uitzagen als geraamten. Vangen, ook zelfs in tuinen, is vaak 'n onbegonnen werk.

915 Wat doet men dus hier? 't Zelfde, als 'k lees, dat men in Nederland doet, degelijk en nauwkeurig sproeien. In vroeger jaren nam men Parijsch groen, gemengd met droge stofkalk, meel fijngemaakte pleister, enz., doch later, en nu nog, heeft men de voorkeur gegeven aan 'n natte besproeiing met loodarsenaat gemengd in behoorlijke verhouding met water en kalk. Beide, Parijsch groen en loodarsenaat is 'n maagvergif, 920 vnl. voor de larven, niet zoo erg voor de kevers. Vandaar, dat velen pas gaan sproeien, als de eersten zich gaan vertoonen. Voorzichtigheidshalve is 'n vroegere besproeiing gewenscht.

Na 't rooien is 't raadzaam 't aardappelloof te verbranden en 't niet op den mesthoop te brengen, zooals wel gebeurd.

925 vele boeren ploegen 't aardappelland om, juist vóór den winter. Zodoende worden veel kevers vernietigd door de kou of de vorst.

Tot slot: Gebruik makend van doelmatige genees- en bestijdingsmiddelen als hier al jaren aangewend worden tegen de pest van den aardappelkever, die elk jaar zoo geregeld voorkomt, als er aardappels gepoot worden, beschouwt de Amerikaansche boer hem niet meer als 'n boeman, heeft er geen schrik meer van, doch alleen verachting en geringschatting voor den onwelkomen bezoeker. Men is er gewoon aan geraakt en 930 familiair mee geworden!

Holland, Mich U.S.A." 11/4 '39.

J. P. v. d. Kerkhoff.

935 16 mei 2006

Van: Paul Theelen [mailto:l.theelen@onsneteindhoven.nl]

Verzonden: dinsdag 16 mei 2006 20:54

Aan: Kerkhof, Ed van de

940 **Onderwerp:** Artikelen over meester van de Kerkhoff en de achtergronden van zijn emigratie naar de Verenigde Staten

Geachte mijnheer van de Kerkhof,

Van Andre Vervuurt heb ik begrepen dat u een artikel wilt wijden aan de verhalen van J.P. van de Kerkhoff, die in 1923 verhuist vanuit Helmond naar 945 Amerika. Als bijlage het uitgebreid (en meest recente) verslag met de door mij overgetypte artikelen en de door mij daaromheen bijeengezochte uitleg/verklaring/speculatie. Zijn opvolger was mijn opa - meester Theelen - en vanuit dit gegeven heb ik geprobeerd wat meer te weten te komen over zijn voorganger: hij nam het huis met de tuin in Helenaveen van Hannes van 950 Kokeren over.

Het kan overigens zijn dat er na 1 januari 1924 nog meer artikelen naar de Zuidwillemsvaart zijn gestuurd. Dat wil ik op termijn nog uitzoeken.

met vriendelijke groeten,

955 Paul Theelen 040-2814621 l.theelen@onsneteindhoven.nl

Naspeuringen van Paul Theelen: familie van de Kerkhoff te Helenaveen

familieleden van de Kerkhoff, beroep en adressen

achternaam	voornamen	geboortedatum	geboren te	overleden	bron	beroep	inschrijving	binnenkomst	vanuit	vertrekdatum	vertrokken
Bergen van	Antonia	11-3-1881			gemeente Deurne	dienstmeid	22-6-1897	15-6-1897	Helden	28-3-1899	Borghout, België
Brunschot van	Wilhelmina Josephina Cornelia Hubertina	10-2-1894	Herten		gemeente Deurne	onderwijzeres	30-10-1914	30-09-1914	Herten	09-12-1914	Herten
Driesser	Henricus Hubertus	1-8-1886	Grathem		gemeente Deurne	onderwijzer	17-07-1905	03-07-1905	Grathem	06-12-1906	Grathem
Heesch van	Cornelia	16-11-1852	Appeltern		gemeente Deurne	dienstmeid	24-1-1899	3-11-1898	Driebergen	25-3-1899	Ootmarsum
Heesch van	Cornelia				www.ellisland.org			27-09-1924	Wamenhuizen		
Heesch van	Marianna	16-1-1862	Alphen, Gelderland		gemeente Deurne						
Heesch van	Marianna/Maria Anna	16-1-1862	Appeltern		gemeente Deurne						
Kerkhoff van de	Aloisius Sebastianus	7-3-1896	Deurne/Helenaveen		gemeente Deurne		30-12-1862	27-12-1862	Appeltern	17-10-1921	Helmond
Kerkhoff van de	Aloisius Sebastianus	Wies	Deurne/Helenaveen		gemeente Deurne		15-10-1908	16-03-1920	Heerlen	18-12-1912	Helmond
Kerkhoff van de	Aloisius Sebastianus	Wies	Deurne/Helenaveen		gemeente Deurne		7-3-1896			03-09-1908	Heijthuisen
Kerkhoff van de	Aloisius Sebastianus	Wies	Deurne/Helenaveen		gemeente Deurne		13-10-1914	22-08-1914	Helmond	24-09-1915	Heerlen
Kerkhoff van de	Alphonsus Maria Isidorus	04-04-1902	Deurne/Helenaveen	06-05-1902	gemeente Deurne						
Kerkhoff van de	Alphonsus Maria Wilhelmus	6-9-1898	Deurne/Helenaveen	03-02-1901	gemeente Deurne		6-9-1898				
Kerkhoff van de	Anna Elisabeth	Bets	Deurne/Helenaveen		gemeente Deurne		22-2-1894				
Kerkhoff	Anna				www.ellisland.org			01-09-1914	"Helman"		
Kerkhoff van de	Antonia Willebrorda	Antonia	7-11-1891	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne		04-05-1906	26-03-1906	Veghel	28-12-1911	Helmond
Kerkhoff van de	Antonia Willebrorda	Antonia	7-11-1891	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne		9-11-1891			13-05-1904	Veghel
Kerkhoff van de	Antonia Willebrorda	Antonia	7-11-1891	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne		13-10-1914	22-08-1914	Helmond		
Kerkhoff van de	Antonius Cornelis Hyacint	Toon	11-09-1904	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne		13-9-1904			17-10-1921	Helmond
Kerkhoff van de	Franciscus Marinus	Frans	21-5-1888	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne	broodbakker	28-02-1907	26-02-1907	Asten	28-03-1907	Helmond
Kerkhoff	Franciscus				www.ellisland.org			01-09-1914	"Helman"		
Kerkhoff van de	Hendricus Johannes	Harry	17-3-1897	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne	electricien	17-3-1897			04-05-1912	den Bosch
Kerkhoff van de	Hendricus Johannes	Harry	17-3-1897	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne	electricien	03-03-1913	08-01-1913	den Bosch		
Kerkhoff van de	Herman Joseph	Herman	22-3-1895	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne		15-10-1908	03-09-1908	Heythuizen		
Kerkhoff van de	Herman Joseph	Herman	22-3-1895	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne		25-3-1895				
Kerkhoff	Herman				www.ellisland.org			01-09-1914	"Helman"		
Kerkhoff van de	Johannes Franciscus	Johan	28-5-1885	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne	kantoorbediende				09-05-1900	Immer?see?, Duitsl
Kerkhoff van de	Johannes Franciscus	Johan	28-5-1885	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne	kantoorbediende	31-12-1903	15-12-1903	Immer?see?, D	04-10-1906	Vanlo
Kerkhoff van de	Johannes Franciscus	Johan	28-5-1885	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne	kantoorbediende	07-12-1906	28-11-1906	Venlo	27-02-1909	Amsterdam
Kerkhoff van de	Johannes Franciscus	Johan	28-5-1885	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne	kantoorbediende	26-04-1910	25-04-1910	Amsterdam	29-04-1910	New Rockford, Noor
Kerkhoff van de	Johannes Fr.				www.ellisland.org			09-05-1910	Amsterdam		
Kerkhoff	Johannes				www.ellisland.org			01-09-1914	Deurne		
Kerkhoff van de	Johannes Peter	Hannes	11-12-1855	Tongelre	gemeente Deurne	hoofdonderwijzer	28-6-1878				
Kerkhof van de	Johannes Peter	Hannes			gemeente Deurne					17-10-1921	Helmond
Kerkhoff van de	Jozef Alfonsus Maria	Jo	18-03-1903	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne		19-03-1903				
Kerkhoff van de	Lucas Rosarius		19-10-1900	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne		20-10-1900				
Kerkhoff van de	Maria Magdalena Mathea	Maria	20-9-1899	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne		22-9-1899				
Kerkhoff van de	Petrus Antonius (1)		5-7-1886	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne		6-7-1886				
Kerkhoff van de	Petrus Antonius (2)		30-12-1889	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne	kantoorbediende	30-05-1909	18-05-1909	Amsterdam	09-02-1910	Amsterdam
Kerkhoff van de	Petrus Antonius (2)		30-12-1889	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne	kantoorbediende	31-12-1889			25-07-1906	Eindhoven
Kerkhoff van de	Petrus Antonius (2)		30-12-1889	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne	kantoorbediende	26-04-1910	25-04-1910	Amsterdam	29-04-1910	New Rockford, Noor
Kerkhoff van de	Petrus Ant.				www.ellisland.org			09-05-1910	Amsterdam		
Kerkhoff van de	Stefanus Medardus Donatus	Steeff	08-06-1906	Deurne/Helenaveen	gemeente Deurne		09-06-1906				
Konings	Johannes Mathijs		3-1-1881	's Heer-Arendskerk, Zeeland	gemeente Deurne	onderwijzer	06-04-1915	17-03-1905	Rucphen	11-05-1905	Harwich-Engeland
Lierop van	Leonardus Jacobus		20-4-1878	Helmond	gemeente Deurne	onderwijzer	10-6-1899	23-12-1899	Helmond		
Mertens	Antoon Joseph		27-6-1883	Grathem	gemeente Deurne	onderwijzer	20-05-1904	15-05-1904	Grathem	31-12-1904	Roggel
Oorsouw van	Hendrika Antonetta		8-12-1882	Arnhem	gemeente Deurne	dienstmeid	25-5-1887	22-5-1887	den Bosch		
Peters	Theodora Christina ?nardina Petronella Maria		26-1-1890	Boxmeer	gemeente Deurne	onderwijzeres	31-12-1914	11-12-1914	Boxmeer	20-05-1916	Helden
Roosmalen	Antonius Jacobus		14-11-1875	den Bosch	gemeente Deurne	onderwijzer	13-12-1905	29-11-1905	St Oedenrode		
Roosmalen	Antonius Jacobus		14-11-1875	den Bosch	gemeente Deurne	onderwijzer					
Venuurt	Regina Maria		10-2-1884		gemeente Deurne	dienstmeid	10-2-1884				
Wuts	Peter Hubert		28-11-1872	Melick e.a.	gemeente Deurne	onderwijzer	4-12-1895	3-12-1895	Melick e.a.		
Kerkhoff van de	Petrus		10-4-1889							26-10-1946	Martinuskerkhof, Tongelre
Verhuizen e.v. van de Kerk	Hendrika W.		20-7-1893							27-04-1961	Martinuskerkhof, Tongelre
Kerkhoff van de e.v. Claas	Francisca		9-3-1894							11-01-1944	Martinuskerkhof, Tongelre
Kerkhoff van de	Theodorus		19-1-1864	Tongelre						19-06-1944	Martinuskerkhof, Tongelre
Lieshout van e.v. van de Kerk	Adriana		8-5-1871	Tongelre						21-11-1929	Martinuskerkhof, Tongelre
Kerkhoff van de	Joannes		31-8-1855	Tongelre						27-11-1927	Martinuskerkhof, Tongelre
Kerkhoff van de	Henricus Franc.		27-8-1857	Tongelre						13-01-1941	Martinuskerkhof, Tongelre
Boomen van de e.v. van de	Maria Anna		29-10-1866	Tongelre						27-08-1924	Martinuskerkhof, Tongelre
Kerkhoff van de	Anny		11-04-1927							09-09-1930	Martinuskerkhof, Tongelre

Bekende gegevens van de familieleden van de Kerkhoff, afhankelijke personen en inwonende onderwijzers te Helenaveen

achternaam	voornamen	roepnaam	geboortedatum	geboren te	overleden
Bergen van	Antonia Wilhelmina Josephina		11-3-1881		
Brunschot van	Cornelia Hubertina Henricus		10-2-1894	Herten	
Driesser	Hubertus		1-8-1886	Grathem	
Heesch van	Cornelia		16-11-1852	Appeltern	
Heesch van	Cornelia				
Heesch van	Marianna Marianna/Maria		16-1-1862	Alphen, Gelderland	
Heesch van	Anna		16-1-1862	Appeltern	
Kerkhoff van de	Aloisius Sebastianus	Wies	7-3-1896	Deurne/Helenaveen	
Kerkhoff van de	Aloisius Sebastianus	Wies	7-3-1896	Deurne/Helenaveen	
Kerkhoff van de	Aloisius Sebastianus	Wies	7-3-1896	Deurne/Helenaveen	
Kerkhoff van de	Aloisius Sebastianus	Wies	7-3-1896	Deurne/Helenaveen	

Naspeuringen van Paul Theelen: familie van de Kerkhoff te Helenaveen

van de Kerkhoff	Sebastianus				
van de Kerkhoff	Alphonsus				
van de Kerkhoff	Maria Isidorus		4-4-1902	Deurne/Helenaveen	6-5-1902
van de Kerkhoff	Alphonsus				
van de Kerkhoff	Maria				
van de Kerkhoff	Wilhelmus		6-9-1898	Deurne/Helenaveen	3-2-1901
van de Kerkhoff	Anna Elisabeth	Bets	19-2-1894	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Anna				
van de Kerkhoff	Antonia				
van de Kerkhoff	Willebrorda	Antonia	7-11-1891	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Antonia				
van de Kerkhoff	Willebrorda	Antonia	7-11-1891	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Antonia				
van de Kerkhoff	Willebrorda	Antonia	7-11-1891	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Antonius				
van de Kerkhoff	Cornelis				
van de Kerkhoff	Hyacint	Toon	11-9-1904	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Franciscus				
van de Kerkhoff	Marinus	Frans	21-5-1888	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Franciscus				
van de Kerkhoff	Hendricus				
van de Kerkhoff	Johannes	Harry	17-3-1897	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Hendricus				
van de Kerkhoff	Johannes	Harry	17-3-1897	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Herman Joseph	Herman	22-3-1895	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Herman Joseph	Herman	22-3-1895	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Herman				
van de Kerkhoff	Johannes				
van de Kerkhoff	Franciscus	Johan	28-5-1885	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Johannes				
van de Kerkhoff	Franciscus	Johan	28-5-1885	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Johannes				
van de Kerkhoff	Franciscus	Johan	28-5-1885	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Johannes				
van de Kerkhoff	Franciscus	Johan	28-5-1885	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Johannes				
van de Kerkhoff	Franciscus	Johan	28-5-1885	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Johannes				
van de Kerkhoff	Franciscus	Johan	28-5-1885	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Johannes				
van de Kerkhoff	Franciscus	Johan	28-5-1885	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Johannes				
van de Kerkhoff	Franciscus	Johan	28-5-1885	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Johannes				
van de Kerkhoff	Johannes Fr.				
van de Kerkhoff	Johannes				
van de Kerkhoff	Johannes Peter	Hannes	11-12-1855	Tongelre	
van de Kerkhoff	Johannes Peter	Hannes			
van de Kerkhoff	Jozef Alfonsus				
van de Kerkhoff	Maria	Jo	18-3-1903	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Lucas Rosarius		19-10-1900	Deurne/Helenaveen	26-11-1900
van de Kerkhoff	Maria				
van de Kerkhoff	Magdalena				
van de Kerkhoff	Mathea	Maria	20-9-1899	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Petrus				
van de Kerkhoff	Antonius (1)		5-7-1886	Deurne/Helenaveen	29-9-1888
van de Kerkhoff	Petrus				
van de Kerkhoff	Antonius (2)		30-12-1889	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Petrus				
van de Kerkhoff	Antonius (2)		30-12-1889	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Petrus				
van de Kerkhoff	Antonius (2)		30-12-1889	Deurne/Helenaveen	
van de Kerkhoff	Petrus Ant.				

Naspeuringen van Paul Theelen: familie van de Kerkhoff te Helenaveen

Kerkhoff	Stefanus			
van de	Medardus			
	Donatus	Steef	8-6-1906	Deurne/Helenaveen
	Johannes			's Heer-
Konings	Mathijs		3-1-1881	Arendskerk, Zeeland
	Leonardus			
Lierop van	Jacobus		20-4-1878	Helmond
Mertens	Antoon Joseph		27-6-1883	Grathem
Oorsouw	Hendrika			
van	Antonetta		8-12-1882	Arnhem
	Theodora			
	Christina ?			
	nardina			
	Pertronella			
Peters	Maria		26-1-1890	Boxmeer
	Antonius			
Roosmalen	Jacobus		14-11-1875	den Bosch
	Antonius			
Roosmalen	Jacobus		14-11-1875	den Bosch
Vervuurt	Regina Maria		10-2-1884	
Wuts	Peter Hubert		28-11-1872	Melick e.a.